

Figuur 1. a-d. *Ervilia* sp.; e. *Anomia patelliformis* (Linnaeus, 1767); f. ongeïdentificeerde gastropode; g. *Valvata* cf. *piscinalis* (Müller, 1774); h. *Tricolia* sp.; i. *Bittium* cf. *rubanocinctum* Glibert, 1958; j. *Caecum* cf. *glabrum* (Montagu, 1803); k. *Pyrene* spec.; l. *Nassarius consociatus* (Wood, 1848); m. *Odostomia* cf. *unidentata* (Montagu, 1803).

gedraineerd, en het is waarschijnlijk dat deze aldaar afzettingen met de betreffende fauna's hebben aangesneden en opgeruimd. Het voorkomen van de soort *Nassarius consociatus* (Wood, 1848) in de fauna van Chaam wijst op een pliocene ouderdom. Dat pleistocene rivier afzettingen pliocene soorten uit het achterland kunnen hebben aangevoerd blijkt ook uit een melding van Tom Meijer die ons vertelde dat Gerard Spaink ooit fossiele resten van pliocene mariene soorten, zoals *Aequipecten opercularis* (Linné, 1758) en *Calliostoma zizyphinum* Linné, 1758) had aangetroffen in fluviatiele afzettingen in Bavel bij Breda. De soorten van Bavel zijn niet onbekend in het gebied rond Antwerpen. De Chaamse soorten zijn daarentegen (nog) nauwelijks bekend uit het Belgische achterland. Ze zijn vermoedelijk getuigen van een opgeruimd verleden.

We danken Tom Meijer en Peter Moerdijk voor een kritische blik op een eerdere versie van dit manuscript.

Literatuur

JONG, M. de. 2008. De mollusken van het Chaamse Broek (Noord-Brabant).- *Spirula*, 364: 105-107.

Adressen van de auteurs:

F.P. Wesselingh
Naturalis,
Postbus 9517
2300 RA Leiden,
wesselingh@naturalis.nnm.nl
M. de Jon
Klimopberg 67
4708 KL Roosendaal,
jon73089@planet.nl

Bram van der Bij
Burg. van Bruggenstraat 41
NL-1165 NV Halfweg
the Netherlands
Tel.: (+31)(0)20.4977772
e-mail:

nvdbijl@xs4all.nl

Free catalogue - 1000th reprints, magazines and books about recent and fossil molluscs
List of missing items welcome - moderate prices
Xerox-copy service -postal affairs
See also:

<http://grimwade.biochem.unimelb.edu/~bgl/cat2mala.htm>

FERNAND & RIKA DE DONDER

Melsbroeksestraat 21
B-1800 Peutie-Vilvoorde - BELGIUM
Tel.: +32 (0)2 253 99 54 - Fax: +32 (0)2 252 37 15
e-mail: fernand.de.donder@pandora.be
Visit our website at <http://www.dedondershells.be>

WORLDWIDE SPECIMEN SHELLS

10 Minutes from Brussels Airport. Visitors welcome.

All families from the very common to the ultra rare,
specialized in Pectinidae, Philippine shells and
European shells

*Specimen shells and books on shells, free lists on request.
Satisfaction guaranteed!*